

ADVIES

Advies van het College voor geschillen medezeggenschap defensie aan de Commandant Landstrijdkrachten naar aanleiding van een verzoek om advies inzake een tussen:

de Medezeggenschapscommissie van de 330 Herstelcompagnie/Operationeel OndersteuningsCommando Land (hierna: de MC)

en

de Commandant van de 330 Herstelcompagnie/Operationeel OndersteuningsCommando Land (hierna: het HDE)

gerezen geschil over de bereikbaarheid van de Luchtmachtbasis (LMB) De Peel en het HDE en de MC zijn beiden van oordeel dat het hier gaat om artikel 27, lid 2 (initiatiefrecht) van het Besluit medezeggenschap Defensie (hierna: het BMD).

Aard en inhoud van het geschil

De MC is van oordeel dat de LMB De Peel behoort te worden geplaatst op de lijst van locaties “niet bereikbaar met het openbaar vervoer”, aangezien deze basis niet met het openbaar vervoer bereikbaar is. De dichtstbijzijnde bushalte ligt op zes kilometer afstand. De MC baseert het geschil op artikel 27, lid 2 van het BMD.

Het HDE geeft aan dat hij gehouden is aan het besluit van de Hoofddirecteur Personeel (hierna: HDP) dat de LMB De Peel wel met openbaar vervoer bereikbaar is. In een eerder stadium is afgesproken dat in een busdienst zou worden voorzien. De Commandant LMB De Peel en het HDE beschikken niet over de materiële en personele capaciteit om hierin te voorzien. Het HDE meent eveneens dat het hier een geschil betreft op grond van artikel 27, lid 2 van het BMD.

Verloop van de procedure

De 330 Herstelcompagnie/OOCL is in 2008 verhuisd naar de LMB De Peel te Vredepeel. Vanaf 17 februari 2009 is er een discussie binnen de 330 Herstelcompagnie/OOCL over de status van de vliegbasis De Peel voor wat betreft de bereikbaarheid. Deze discussie is eveneens gevoerd binnen het Commando Luchtdoelartillerie (CoLua), dat ook geplaatst is op de LMB De Peel.

Omdat de locatie, naar het oordeel van de MC, met het openbaar vervoer niet bereikbaar is, is vanaf 30 november 2009 in diverse lijnen tevergeefs getracht om de LMB de Peel te laten plaatsen op de lijst van locaties ‘niet bereikbaar met het openbaar vervoer’. Plaatsing op die lijst heeft tot gevolg dat het personeel recht krijgt op een hogere kilometervergoeding.

Bij brief van 5 november 2010, gericht aan de voorzitter en de leden van de Werkgroep Algemene en Financiële Rechtspositie (hierna: Wkgrp AR/FR), heeft de Minister van Defensie, voor deze de plv. HDP, voorgesteld dat ten aanzien van de medewerkers van de CoLua geldt dat de LMB De Peel wordt aangemerkt als niet met het openbaar vervoer bereikbaar, een en ander te rekenen vanaf het moment waarop medewerkers van CoLua zijn geplaatst op de LMB De Peel. Deze voorziening eindigt op 1 april 2011. Daarbij wordt vermeld dat het werkgroepverband Samenvoeging GGW-CoLua gedurende deze periode in de gelegenheid is te werken naar een definitieve oplossing.

Omdat in voornoemde brief niet wordt gesproken over de 330 Herstelcompagnie/OOCL heeft de MC het bevoegd gezag, d.t.v. de Staf Inspecteur-generaal der Krijgsmacht (IGK), bericht dat de voorgestelde regeling voor CoLua ook dient te gelden voor de 330 Herstelcompagnie/OOCL, aangezien de feiten en omstandigheden voor beide eenheden gelijk zijn. Verwezen wordt naar het e-mailberichtgeving d.d. 10 en 11 november 2010 van de MC aan het bevoegd gezag.

Hierop is door de staf IGK geantwoord dat bedoelde problematiek de aandacht heeft van het HDP, en dat in overleg met de bonden wordt gezocht naar een structurele oplossing.

In maart 2011 is die oplossing nog niet gevonden, zodat de MC zich tot het College wendt.

Bij brief d.d. 01 april 2011, aangevuld bij brieven d.d. 25 april 2011 en 01 juni 2011 heeft de MC aan het College verzocht het geschil in behandeling te nemen. Bij brief van 19 april 2011 en e-mailbericht d.d. 12 mei 2011 heeft het HDE, na hiertoe te zijn verzocht, een reactie gegeven.

Standpunt van partijen

Standpunt van de MC

Als gevolg van de verhuizing van de 330 Herstelcompagnie/OOCL naar de LMB De Peel is het personeel van de eenheid geconfronteerd met het feit dat deze basis met het openbaar vervoer niet bereikbaar is. De dichtstbijzijnde bushalte ligt in De Rips op zes kilometer afstand. Evenwel staat de basis niet op de lijst van locaties "niet bereikbaar met het openbaar vervoer", terwijl is voldaan aan de voorwaarden daartoe.

De door de voormalige Commandant GGW ingestelde pendeldienst tussen het NS-station en de basis voldoet niet. De pendelbus biedt slechts een beperkt aantal plaatsen, dat in principe bestemd is voor de eenheid GGW, bovendien sluiten de rijtijden van de pendelbus niet aan op de werktijden van de medewerkers van de 330 Herstelcompagnie/OOCL.

De MC wijst er voorts op dat sprake is van rechtsongelijkheid, gezien het feit dat andere complexen in de naaste omgeving (zoals IJsselstein) wel op de lijst van moeilijk bereikbare complexen staan.

Zowel het HDE als de MC hebben in diverse lijnen gepoogd om de geldende regelgeving te laten toepassen op de LMB De Peel, maar dit is tot op heden zonder succes geweest. In de vergadering van de Wkgrp AR/FR van 18 november 2010 is gesproken over de brief aan het SOD van 5 november 2010, maar het voorstel van de HDP is niet aangenomen.

De MC meent dat het geschil zijn wettelijke grondslag vindt in artikel 27, lid 2 van het BMD.

Standpunt van het HDE

Het voorliggende geschil komt voort uit het feit dat de landmachtenheid Commando Luchtdoelartillerie (CoLua) en de daaraan gekoppelde 330 Herstelcompagnie/OOCL als gevolg van een daartoe door de Minister van Defensie genomen besluit, lock, stock and barrel, zijn verhuisd van Ede naar de LMB De Peel. In Ede was het Herstelpeloton gevestigd op de Prins Maurits Kazerne. Deze kazerne was uitstekend bereikbaar per openbaar vervoer. Na verhuizing naar de LMB De Peel zag een groot deel van het personeel van de eenheid zich genoodzaakt om doordeweeks te overnachten op de LMB De Peel of om een (tweede) auto aan te schaffen en dagelijks heen en weer te reizen. Het HDE is gehouden aan het besluit van de HDP dat de LMB De Peel wel met het openbaar vervoer bereikbaar is. Het HDE is eveneens van mening dat het hier een geschil betreft op grond van artikel 27, lid 2 van het BMD. Ver voor de komst van 330 Herstelcompagnie/OOCL naar de LMB De Peel is door derden besloten de LMB De Peel van de lijst met niet per OV-bereikbare locaties te halen. Eén van de argumenten die daarvoor toen werd gebruikt, was dat door de Commandant LMB De Peel in een busdienst zou worden voorzien. De Commandant LMB De Peel beschikt niet over de materiële en personele capaciteit om voor de totale populatie werkzaam op de LMB De Peel in structureel vervoer te voorzien. De huidige pendeldienst is beperkt qua materiële en personele capaciteit en past ook niet op de flexibele arbeidstijden van het personeel van de 330 Herstelcompagnie/OOCL. Het HDE beschikt ook niet over bussen en niet over de personele capaciteit om in een structurele busdienst te voorzien. De destijds voorgestane uitvoering van de maatregel is voor het HDE onuitvoerbaar.

Behandeling ter zitting

Partijen zijn in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten op de zitting van 07 juli 2011. Van deze behandeling ter zitting is een verslag gemaakt, dat hier als ingelast dient te worden beschouwd.

Overwegingen van het College

Het geschil handelt over de bereikbaarheid van de LMB De Peel met het openbaar vervoer en partijen hebben bij het voorleggen van hun geschil gewezen op artikel 27, lid 2 van het BMD (*initiatiefrecht*). Het College is op grond van artikel 34, lid 1, onder a van het BMD bevoegd om kennis te nemen van een dergelijk geschil.

Uit artikel 27 van het BMD volgt dat het initiatiefrecht van de MC zich uitstrekt tot onderwerpen waarover het HDE bevoegd is maatregelen te nemen. In dit verband is het van belang dat het aanmerken van de LMB De Peel als zijnde niet bereikbaar met het openbaar vervoer niet tot de bevoegdheid van het HDE strekt, zoals beide partijen ook erkennen. Aan deze wens van de MC kan het HDE dan ook niet voldoen.

De verantwoordelijkheid om daadwerkelijke invulling te geven aan de bereikbaarheid van de LMB De Peel met het openbaar vervoer voor het personeel van de 330 Herstelcompagnie/OOCL is wel een kwestie die op het overlegniveau van het HDE en de MC ligt en waartoe het HDE verantwoordelijkheid draagt. Overigens is door het HDE bevestigd dat de op dit moment geboden mogelijkheden om de LMB De Peel met het openbaar vervoer te bereiken onvoldoende zijn om aan de hier bedoelde bereikbaarheid voor het personeel van de 3030 Herstelcompagnier/OOCL een reële invulling te geven.

Uit de stukken en het verhandelde ter zitting komt naar voren dat deze kwestie al zeer lang speelt, maar dat partijen het zoeken naar mogelijkheden die binnen hun eigen bereik liggen tot op heden nog niet serieus hebben opgepakt. Gebleken is dat het overleg tussen partijen over deze kwestie er nagenoeg slechts op was gericht te bewerkstelligen dat de LMB De Peel (wederom) door Defensie als niet bereikbaar met het openbaar vervoer zou worden aangemerkt.

Derhalve zullen partijen alsnog met elkaar de mogelijkheden dienen te verkennen en dienen te onderzoeken op welke wijze een adequate bereikbaarheid van de LMB met het openbaar vervoer, zowel publiek dan wel privaat, mogelijk kan worden gemaakt. Daarbij zullen beide partijen zich moeten toeleggen op het vinden van oplossingen. Bij het zoeken naar oplossingen zal de nodige creativiteit betracht moeten worden en zullen budgettaire overwegingen eerst in een later stadium aan de orde dienen te komen, om op die wijze een breed scala aan mogelijkheden met elkaar te kunnen onderzoeken. Ook het werkrooster van het onderdeel dient daarbij aan de orde te komen. Dit overleg tussen het HDE en de MC zal derhalve eerst moeten plaatsvinden voordat een conclusie kan worden getrokken dat de LMB De Peel als niet bereikbaar met het openbaar vervoer dient te worden aangemerkt. Eerst dan kan een vervolprocedure bij de HDP en het georganiseerd overleg worden opgestart.

Ter zitting is gebleken dat tot op heden het locatieoverleg met de medezeggenschap nog niet is geformaliseerd. Het College adviseert partijen zo spoedig mogelijk stappen te zetten om te komen tot de instelling van een LMC. Het maken van afspraken over de invulling van bereikbaarheid, waarbij afstemming dient plaats te vinden tussen de diverse eenheden die hun basis hebben op de LMB De Peel, leent zich bij uitstek voor behandeling in het overleg tussen de locatiecommandant en de LMC.

Overigens vindt het College het wel schrijnend dat deze kwestie al zo lang speelt en dat aan het betrokken personeel tot op heden geen adequate oplossing is geboden. Het College roept dan ook alle betrokken partijen met klem op om hun verantwoordelijkheid in deze te nemen.

Het kwalificeren van een locatie als bereikbaar met openbaar vervoer brengt een zorgplicht van de werkgever mee om dit in de praktijk daadwerkelijk mogelijk te maken, ook als hiermee extra kosten zijn gemoeid.

Advies

Het College adviseert de Commandant Landstrijdkrachten te beslissen dat het HDE en de MC met elkaar overleg voeren, waarbij de MC op grond van artikel 27 van het BMD voorstellen kan doen voor het garanderen van een adequate bereikbaarheid van de LMB De Peel met het openbaar vervoer (publiek dan wel privaat). Het HDE dient vanuit zijn verantwoordelijkheid zorg te dragen voor deze bereikbaarheid en zo nodig hiervoor (financiële) middelen te verwerven dan wel toegewezen te krijgen.

Het College voegt hieraan het volgende toe. Het is goed mogelijk dat het HDE voor het bereiken van een adequate oplossing aanloopt tegen de grenzen van zijn mogelijkheden en bevoegdheden. Voorkomen moet worden dat het probleem vervolgens heen en weer wordt geschoven tussen de autoriteiten op het hogere niveau en de impasse voortduurt. Het College beveelt u dan ook aan bij een dreigende impasse de nodige initiatieven te nemen om de betrokken autoriteiten bijeen te brengen en gezamenlijk te werken aan een oplossing.

20 juli 2011